

Spis treści

Wstęp. Jak być ateistą 7

Czym religia nie jest 12

Siedem typów ateizmu 14

Rozdział pierwszy. Nowy ateizm – dziewiętnastowieczna ortodoksja 17

Najwyższy kapłan ludzkości 17

Dlaczego nauka nie może obalić religii 21

Prawdziwe zagrożenie dla monoteizmu 25

Nowy ateizm i stara nieliberalność 32

Rozdział drugi. Świecki humanizm jako relikw monoteizmu 39

Chrześcijański mit postępu 41

Platon dla mas 45

John Stuart Mill, święty racjonalizmu 52

Bertrand Russell, sceptyk mimo woli 62

Od Nietzschego do Ayn Rand 67

Rozdział trzeci. Dziwaczna wiara w naukę 81

Ewolucja kontra etyka 84

Rasizm i antysemityzm w epoce oświecenia 87

Mesmeryzm, pierwsza „religia naukowa” 96

Nauka i koniec człowieczeństwa 98

Transhumanizm jako technomonoteizm 102

Rozdział czwarty. Ateizm, gnostycyzm i nowoczesne religie polityczne 109

Milenaryzm i gnostycyzm w tradycji zachodniej	111
Münster Jana Bockelsona: wczesna teokracja komunistyczna	115
Jakobinizm – pierwsza nowoczesna religia polityczna	119
Bolszewizm: milenarystyczne nadzieje, gnostyckie wizje	122
Bockelson, Hitler i naziści	129
Żarliwy liberalizm	136

Rozdział piąty. Bóg znieawidzony 143

Markiz de Sade i ciemna boskość natury	143
Iwan Karamazow zwraca Bogu bilet	157
William Empson: Bóg jako komendant w Belsen	173

Rozdział szósty. Ateizm bez postępu 187

George Santayana: ateista wielbiący religię	187
Joseph Conrad i bezbożny ocean	199

Rozdział siódmy. Ateizm milczenia 215

Mistyczny ateizm Arthura Schopenhauera	215
Dwie teologie negatywne: Baruch Spinoza i Lew Szestow	223

Zakończenie. Życie bez wiary i niewiary 237

Podziękowania 241